



ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie III./2017
Plénium

Uznesenie:

spisová značka	PL. ÚS 4/2017
populárny názov	Prieskum ústavnosti volieb starostu obce
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	konanie vo volebných veciach - do orgánov miestnej samosprávy
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 30 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 30 ods. 4
analytická právna veta	Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne pravdepodobné a zároveň spôsobilé preukázať porušenie zákona o voľbách odôvodňujúce záver o inom legitímnom výsledku volieb. Funkcia ústavného súdu v rámci prieskumu ústavnosti a zákonnosti volieb nemôže byť vykladaná tak extenzívne, že by v konečnom dôsledku jeho činnosť mala nahradzovať, prípadne dopĺňovať činnosť na to povolaných volebných či iných orgánov, a to dokonca v tom smere, že iba na základe špekulatívne formulovaných námietok bude ústavný súd podrobne rekonštruovať celý volebný proces.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal nezákonnosť a neústavnosť volieb starostu obce Rimavská Seč (ďalej aj „voľby starostu“) konaných 5. novembra 2016. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že vo voľbách starostu konaných 5. novembra 2016, ktorých sa zúčastnilo 998 voličov, kandidoval na starostu obce a získal v nich 336 platných hlasov. S počtom 347 platných hlasov (o 11 viac; pozn.) bola za starostku obce zvolená odporkyňa.
z odôvodnenia	Vo všeobecnosti platí, že na to, aby ústavný súd vyhovel volebnej sťažnosti, musia byť splnené tri základné predpoklady: a) zistenie protizákonnosti volieb, t. j. porušenie zákonov upravujúcich organizáciu a priebeh volieb, b) príčinná súvislosť medzi zistenou protizákonnosťou volieb a sťažovateľom namietanou neplatnosťou volieb, resp. voľby kandidáta a c) intenzita protizákonnosti volieb, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú (boli) prejavom skutočnej vôle voličov (m. m. PL. ÚS 73/07). Dôležitým komponentom volebného súdnicstva je teda zisťovanie intenzity volebných nedostatkov z hľadiska ich vplyvu na rozhodovanie voličov a najmä na výsledok volieb. V rámci svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd uviedol, že dosiahnutie absolútneho súladu prípravy a priebehu volebného procesu so zákonom je prakticky neuskutočniteľné. Ak by sa nespokojnosť politických strán a hnutí, resp. nezávislých kandidátov zúčastnených na voľbách s volebnými výsledkami

	<p>prejavila vždy po voľbách iniciovaním konania pred ústavným súdom, môže to viesť k spochybňovaniu zastupiteľskej demokracie a inštitútu volieb. Vyhlásenie volieb za neplatné, resp. zrušenie ich výsledku z dôvodu nepatrného porušenia ustanovení zákona o voľbách totiž vytvára možnosti pre vedomú manipuláciu s voľbami.</p> <p>Ústavný súd poukázal na to, že dôvody uvedené sťažovateľom sú nedostatočné a nemajú a ani nemôžu mať priamy dosah na dosiahnuté volebné výsledky volieb starostu v obci Rimavská Seč konaných 5. novembra 2016, v ktorých rozdiel hlasov medzi sťažovateľom a zvolenou starostkou predstavoval 11 hlasov. Požiadavka na prepočítanie hlasovacích lístkov a počtu odovzdaných platných hlasov pre jednotlivých kandidátov preto nemá žiadne racionálne opodstatnenie. Ako už ústavný súd uviedol, jeho úlohou nie je z úradnej moci vyšetrovacím spôsobom preskúmať celý priebeh uskutočnených volieb, ale naopak, iba na základe relevantných porušení právneho poriadku, majúcich navyše reálny dopad na dosiahnutý volebný výsledok, následne preskúmať prezumovanú ústavnosť a zákonnosť uskutočnených volieb. V tomto ohľade (iba) „ex post“ tvrdenia príbuzných a politických priaznivcov sťažovateľa, ktoré protitvrdením vyvracia zvolená starostka, navyše nevyplývajúce ani z právne relevantnej volebnej dokumentácie (najmä volebných zápisníc) či zistení orgánov činných v trestnom konaní, nemôžu byť kvalifikovaným podnetom na to, aby ústavný súd dodatočne zasiahol do prezumovaného volebného výsledku, a tým aj dodal vážnosť napr. pokračujúcemu politickému zápasu po skončení volieb. V tejto súvislosti neušlo pozornosti ústavného súdu, že ústavný súd už v minulosti a opakovane posudzoval ústavnosť a zákonnosť volieb do orgánov miestnej samosprávy v obci Rimavská Seč (PL. ÚS 15/07, PL. ÚS 5/09). Tvrdenia osôb navrhovaných sťažovateľom (ich čestné vyhlásenia), na ktorých má stáť základ neústavnosti a nezákonnosti volieb, právne a skutkovo neobstoja, pretože všetci traja ako členovia miestnej volebnej komisie, resp. okrskových volebných komisií v deň volieb nemali žiadne výhrady k priebehu volieb a volebné zápisnice podpísali bez akýchkoľvek námietok.</p> <p>Dôkazy označené sťažovateľom vo volebnej sťažnosti treba považovať za také, ktoré nijakým spôsobom nepreukazujú závažné porušenie ústavy ani volebných predpisov, a jeho tvrdenia (i čestné vyhlásenia navrhovaných svedkov) uvádzané v sťažnosti majú len všeobecnú hypotetickú povahu, navyše veľakrát vnútorne protirečivú. Sťažovateľom namietané skutočnosti a jeho pochybnosti a jeho tvrdenia preto už na prvý pohľad nemožno považovať za také, ktoré by odôvodňovali prípadné prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, keďže tieto údajné porušenia, ako aj ďalšie námietky sú charakterizované iba možnosťou, potenciálnosťou, teda nie reálnosťou alebo aspoň rozumne dostatočnou presvedčivosťou.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 3/2010, PL. ÚS 22/2015, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 85/07</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva</p>
<p>kľúčové slová</p>	<p>volebná komisia-miestna volebná komisia-okrsková voľby-voľby do orgánov obcí a miest politické strany a hnutia-slobodná súťaž politických síl právny predpis-platnosť konanie pred ústavným súdom volebné právo-pasívne</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov

a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.